

Євдокія ПШИК-РАДИШ
Мирослав РАДИШ

ПІСНІ, ЯКІ СПІВАЛИ В С. ОСТРОВІ ГАЛИЦЬКОГО Р-НУ

їх записали мої батьки:
Білан-Пшик Олена Василівна
/1909-1997 р.р./
Пшик Олекса Юрійович
/1903-1993 р.р./

“Писаний Камінь”

Косів
2023

1929 p.

3) 20
Під горою над рікою.
В нашім милім краю.
Там село моє рідненьке.
Туди споглядаю.

Під горбочком при садочку.
Там моя хатина.
А в хатині тато мама.
Вся моя родина.

Ти стоїть це при воротах.
Евпр зелененький.
Ти хороший мені барис.
Мій сад молоденький.

Там в садочку п'їлка грає.
Там дідуся старенький.
Зупинів мід вибирає.
Медок солоденький.

Там колодязь студиненький.
А дуб тягне воду.
А з садочку веде стежка.
До річки до броду.

ПІД ГОРОЮ, НАД РІКОЮ

Під горою, над рікою,
В нашім милім краю,
Там село моє рідненьке, —
Туди споглядаю.

Під горбочком, при садочку,
Там моя хатина,
А в хатині тато, мама —
Вся моя родина.

Чи стоїть ще при воротах
Явір зелененький?
Чи хороший мені виріс
Мій сад молоденький?

Там в садочку бджілка грає,
Там дідусь старенький
З улиїв мід вибирає —
Медок солоденький.

Там колодязь студененький,
А дуб тягне воду,
А з садочку веде стежка
До річки, до броду.

БОЖЕ ВЕЛИКИЙ, ЄДИНИЙ

Боже великий, єдиний,
Нам Україну храни,
Волі і світу промінням
Ти її осіни.

Світлом науки і знання
Нас, дітей, просвіти,
В чистій любові до краю,
Ти нас, Боже, зрости.

Молимося, Боже єдиний,
Нам Україну храни,
Всі свої ласки й щедроти
Ти на люд наш зверни.

Дай йому волю, дай йому долю,
Дай доброго світу, щастя,
Дай, Боже, народу
Многая, многая літа.

Боже великий, єдиний,
Нищить незгода наш край,
В єдності сила народу.
Боже, нам єдність подай.

В ГОРАХ ГРІМ ГУДЕ

В горах грім гуде, бо війна іде,
Землю спороли гранати
Йде луна, дрожить земля
Стогнуть ранені Карпати. Гей! Гей!

Лютий кат прийшов проливати кров,
Брати наш нарід в неволю!
І море сліз у край приніс,
Смерть і тортури, й неволю. Гей! Гей!

Уступився кат із верхів Карпат,
Втік, наче вовк манівцями.
Ворог впав як у бій попав
Межи січовими стрільцями.

А хто ж тут іде і перед веде?
Диво — це наші дівчата:
Личко, як мак, а кругом козак,
Душа стрілецька завзята. Гей! Гей!

Не цілуйте їх, бо на війні — гріх,
Лиш уберіть їх вінцями.
Слава тим дочкам, щирим козакам,
Що між січовими стрільцями. Гей! Гей!

КОЛИ ВИ ВМИРАЛИ

Коли Ви вмирали,
Вам дзвони не грали,
Ніхто не заплакав за Вами.

Лиш в чистому полі
Ревіли гармати
Й зорі облились сльозами.

На Ваших могилах хрести почорніли,
Калина зігнулась додолу.
Спіть, хлопці-соколи,
І прийде година —
Вас знову закличуть до бою.

МИ ВСІ ДІТИ УКРАЇНСЬКІ

Ми всі діти українські —
України славний рід.
Дбаймо, щоб про нас маленьких
Добра слава йшла у світ.

Знаймо, що той скарб любови,
Що нам Бог в серця вселив,
Рідну землю, рідний край
Прикрасив і збагатив.

ХТО ТИ, БРАТЕ МОЛОДИЙ?

— Хто ти, брате молодий?

— України син твердий,
Син тих українських нив,
Де віки мій нарід жив.

— А великий твій народ?

— П'ятдесят мільйонів нас.
В нас міцні у всіх долоні,
Кожен м'яз у нас — граніт;
Ми збудуєм інший світ.

— Де живуть оці мільйони?

— На великому просторі:
Від Карпат по Чорне море,
Від Кавказу аж по Сян,
Де народ — владар і пан.

— А яка у тебе мова?

— З мов усіх найбільш чудова —
Українська моя мова.
Хоч і згину
Мову рідну не покину.

— А який твій знак?

— Знак мій — знак Володимира,
В ньому — влада, в ньому — сила,
Синьо-жовтий є наш стяг,
Він нас кличе до звитяг.

— А історія народу?

— Вічні Бої за свободу,
В ній кожнісінька доба —
Героїчна боротьба.

В КОЖНІЙ ШКОЛІ, В КОЖНІЙ ХАТІ

В кожній школі, в кожній хаті,
У читальні чи верстаті
Гордий будь за нарід свій.
Як спитають, хто я зроду.
«Українець», — скажу всюди.

Серед степу на просторі
Могила стоїть,
Навкруги трава зелена,
Хвилює, шумить.

Ой, кого там поховали?
Хто в ній спочива?
Чия Буйна там заснула
На вік голова?

Не промовить та могила,
Стоїть нежива.
А круг неї степ широкий,
Зелена трава.

ЯК МИ ЗБРУЧ ПЕРЕХОДИЛИ

Як ми Збруч переходили,
Так важко на серці було:
Наші рідні так гірко плакали,
Проводжали нас ген за село.

А неволя, як мачуха злая,
Кидала нас в руки врагам.
Прийшов нещасливий день мая,
Ми попали в обійми врагам.

В неволі ми вік коротали,
Але волю ми бачили в снах.
Так тяжко, так тяжко ридали,
Просили помстити врагам.

ПРОЩАВАЙ, СТАРЕНЬКА НЕНЬКО

Прощавай, старенька ненько,
І, дівчино, прощавай,
Бо я іду на війноньку }
Боронити рідний край. } 2 р.

Одну нічку я ночую
І дивлюся в далечінь:
Чи не їде мій миленький, }
Чи не рже ворожий кінь? } 2 р.

Затріщали скоростріли,
Аж сосновий ліс дрижав.
«Слава, слава Україні!» — }
Закричав стрілець і впав. } 2 р.

І потекла кров червона
Від серденька по грудях.
Він сказав останнє слово: }
«Більш не вернуся, прощай!» } 2 р.

Прощавай, старенька ненько,
І не жди одинака». }
Не діждеться й чорнобрива }
Молодого козака. } 2 р.

Спи, товаришу, спокійно.
Хай присниться тобі сон,
Що постане Україна }
Від Карпатів аж по Дон. } 2 р.

СКАЖУ Я ВАМ ВЕСЕЛУ НОВИНУ

Скажу я Вам веселу новину,
Що ми любим свою Україну.
Славною ми роду — Українці зроду,
Бо ми любим Рідний край,
Рідну мову і звичай.

Діди наші на турка ходили,
Батьки наші кайдани носили.
Славною ми роду — Українці зроду,
Бо ми любим Рідний край,
Рідну мову і звичай.

Браття наші по тюрмах конали,
Для України славу здобували.
Славною ми роду — Українці зроду,
Бо ми любим рідний край,
Рідну мову і звичай.

А тепер ми вже на волі
Діти ходять до рідної школи.
Славною ми роду — Українці зроду,
Бо ми любим рідний край,
Рідну мову і звичай.

СОНЦЕ СХОДИТЬ І ЗАХОДИТЬ

Сонце сходить і заходить,
А в моїй тюрмі темно.
День і вночі вороженьки
Стережуть моє вікно.

Стережуть мене вороженьки
Мені звідси не втікати.
Не такі мої кайдани,
Щоб їх можна розірвати.

Ви, кайдани сталевії,
Ви, кайдани залізнії,
Не пірвуть вас руки, ноги,
Не поріжуть вас ножі.

Ой, ти, кате, вражий сину,
Не знущайся наді мною,
Всю тюрму я перебуду,
Ще й стрінусь з тобою.

ГЕЙ, ТАМ НА ГОРІ СІЧ ІДЕ

Гей, там на горі Січ іде,
Гей, малиновий стяг несе,
Гей, малиновий, наше славне товариство,
Гей, марширує — раз, два, три!

Гей, попереду кошовий,
Гей, як той орел степовий,
Гей, як той орел, наше славне товариство,
Гей, марширує — раз, два, три!

Гей, а позаду осавул,
Гей, твердий хлопець, як той мур,
Гей, твердий хлопець, наше славне товариство,
Гей, марширує — раз, два, три!

Гей, а по боках четарі,
Гей, то сторожі вогневі,
Гей, то сторожі, наше славне товариство,
Гей, марширує — раз, два, три!

Гей, молодий хлопче, позір май,
Гей, та до Січі приставай,
Гей, та до Січі, наше славне товариство,
Гей, марширує — раз, два, три!

Гей, повій, вітре, зі степів,
Гей, дай нам силу козаків,
Гей, дай нам силу, наше славне товариство,
Гей, марширує — раз, два, три!

Гей, дай нам силу й відвагу,
Гей, Україні на славу,
Гей, Україні, наше славне товариство,
Гей, марширує — раз, два, три!

НАД ЛЬВОВОМ ЧОРНА ХМАРА

Над Львовом чорна хмара
І сонечко вкриває,
Там двох синів Вкраїни
Страшная доленька чекає.

В неділю, дуже рано
Всі дзвони задзвонили,
Що двох синів Вкраїни
На смерть засудили.

У Львові на Бригідках,
Там шибениці дві,
Та ворог — лях проклятий
Справляє пню собі.

Прощалися з ріднею,
Товаришів прощали
І того не діждали,
Чого вони бажали.

В них була стара мати,
Почала плакати,
Що разом поховала
Свого сина й брата.

Вийду я на ту гору,
Куди синок ходив,
Зірву я той цвіточок,
Що він його садив.

ВИЙДУ Я НА ТУ ГОРУ

Вийду я на ту гору,
Де мій синок лежить,
А на нім хрест дубовий
Здалека ся блищить.

Вийду я на ту гору,
Де мій синок лежить,
Я й'го зі сну будила,
А він так твердо спить.

— Устань, устань, герою,
Поговори зі мною,
Бо ненька Україна
Сумує за тобою.

ЗАКВІТЧАЛИ ДІВЧАТОНЬКА

Заквітчали дівчатонька
Стрілецьку могилу,
Замість мали завітчати
Стрільцеву милу.

І пісочок висипали
Стежечку довкола,
Замість мали застелити
Рушник до престола.

Хрест берези похилився
Наліво, направо,
А на віттях вітер грає
Про стрілецьку славу.

РОДИМИЙ КРАЮ, СЕЛО РОДИМЕ

Родимий краю, село родиме,
Вас я вітаю, місця любимі.
Зелені ниви, ліси, могили,
Щасливі з Вами дні мені милі.

Мила хатино, стріха старенька,
Мила родинно, нене рідненька,
Вас повітати дуже бажаю,
Потіхи в світі більше не маю.

Тут і гарніше луг зеленіє,
Тут і тепліше сонечко гріє.
При вас бажаю віку дожити,
В рідній земельці кость зложити.

ОЙ, ТИ, ОРЛЕ СИЗОКРИЛИЙ

Ой, ти, орле сизокрилий,
Літаєш світами,
Принеси мені яку вістку
Від тата, від мами.

Чи здорові, як ся мають
Браття, вся родина?
Чи така, як давно була
Рідненька хатина?

Коби мені ще уздріти
Милую родину,
Коби вдома звеселитись
Хоч одну годину.

А там далі би'м загинув,
Мило умирати
У тім краю, де родила
Мене рідна мати.

НА ЧУЖИНІ ЗАГИБАЮ

На чужині загибаю,
Марно життя йде.
За родиню споглядаю:
А де ж вона, де?

О, Боже, мій милостивий,
Верни м'я домів.
Най ще раз почую милий звук,
Звук родинних слів.

Там тепліше сонце гріє,
Там тепліший край,
Там гарніше зеленіє,
Там життя і рай.

Там туди м'я серце тягне,
Тут не маю сна.
Доки серце тут не лягне,
Не усхне сльоза.

ОЙ, ЗАЦВИЛА ЧЕРЕМШИНА

Ой, зацвила черемшина,
З неї цвіт привпав,
Марширують козаченьки,
Бо їм мантр припав.
Гей, гей!
Бо їм мантр припав.

Маширують, маширують —
Щаслива їм дорога.
Вимахують шабельками:
— Бувай, мила, здорова!
Гей, гей!
Бувай, мила, здорова!

— Чому мене, моя мамцю,
Зраня не збудила?
Тоді, як перша кумпанія
З міста виходила.
Гей, гей!
З міста виходила.

— Тому я тя, моя доню,
Зраня не збудила
Полюбила'с козаченька,
Що би'с не тужила.
Гей, гей!
Що би'с не тужила.

— Ти гадаєш, моя мамцю,
Що я й так не тужу?
Куди ходжу, де що роблю,
Молюся та й тужу.
Гей, гей!
Молюся та й тужу.

— Подивися, моя доню,
В горішню квартиру:
Маширують козаченьки
З гори — на долинку.
Гей, Гей!
З гори — на долинку.

— Подивися, моя доню,
В горішнє віконце:
Так далеко твій милий,
Як на небі сонце.
Гей, гей!
Як на небі сонце.

ОЙ, ЗАЦВІЛА КАЛИНОНЬКА

Ой, зацвіла калинонька
В зеленому лузі.
Для кого вона зацвила?
Для нас, милі друзі.

Цвіте, цвіте калинонька
Так любо, гарненько.
Для нас, для нас
І для тебе, Україно-ненько.

Тільки встань же, подивися
На ті гарні квіти.
Як їх люблять, як голублять
Твої вірні діти.

ЛЕТИ, МОЯ ДУМО, В ВЕЧІРНЮ ГОДИНУ

Лети, моя думо, в вечірню годину,
Далеко-далеко звідсіль.
Лети ж, моя думо, у ту хатину,
Що слухає казки поспіль.

В хатині жила там дівчина кохана,
А може живе, то вклонися.
І скажеш їй слово болюче, як рана,
Що я вже не той, що колись.

Що гасне мій погляд і тихне мій голос,
Що зморшки зорали чоло,
В кайданах, в неволі сивіє мій волос
І терня у серце вросло.

І скажеш їй, думо, хай душу розпружить,
І серцеві скажеш: «Корись!»
Хай дарма не плаче, хай дарма не тужить,
Бо я вже не той, що колись.

ЛЕВАДОВ, ДОЛИНОВ ЗЛИВАЄСЬ ЗЕЛО

Левадов, долинов зливаєсь зело,
Щебетом пташини звиваєсь воно,
То Діви Марії десь празник святий,
То спрощує церква побожних дітей.

Левадов, долинов дітвора гуде,
Цвіточки збирає, в китиці кладе,
Для Діви Марії звиває вінок,
Слався, Маріє, посеред діток.

Прийми цей віночок, о, Мати Блага!
Рукою своєю храни нас від зла,
Провадь нас ласкаво дорогов життя
До неба, де радість, а смутку нема.

ПОВАЖНИЙ ДУБЕ, ВЕЛИКИЙ ТИ УДАВСЯ

Поважний дубе, великий ти удався.
Нащо ж маленьких зневажать?
Не всім судилась одинока доля:
Тому — шуміть, тому — поклони бить.
На все, на все єсть Божа воля,
Усім під Богом треба жить.

І добалакались, над вечір склалось:
Одразу страшенна буря заревла.
Дуб стрепенувсь, загув, аж листя розліталось,
Лозиночка бідненька аж до землі лягла.

Грім гуркотів, вогнями розсипався,
Неначе страшний суд настав.
Змагався довго дуб, стогав, не піддавався,
А далі — затріщав, зломивсь і впав.

Пробігло лишенько, у степ загуркотіло,
І ясне сонечко долину освітило.
Лозиночка бідненька заплакана стоїть,
А дуб поламаний лежить...

Хто величається і других зневажає,
Нехай про дуба казочку читає,
На ум собі кладе:
Наука в ліс не заведе.

Я В БАТЬКА РОСЛА, ВІД БАТЬКА ПІШЛА

Я в батька росла, від батька пішла,
А вже ж тая доріженька терном заросла.
Терном заросла, листям припала,
Червонов калиненьков понадвисала.

Терне зрубаю, листя згромаджу,
Червоної калиноньки китиці пов'яжу,
Китиці пов'яжу, у стіжки зложу,
Та й до свої матусеньки на гостину піду.

— Дбай, матусю, дбай замуж,
Лиш не дай мене за п'яниченька,
Бо спаде краса з мого личенька,
Тобі буде жаль.

— Ой, доню моя, вибирай сама,
Маєш, доню, час і волю,
Вибирай собі сама долю,
Ти ще молода.

Вибирала я, не вгадала я,
Пішла бо я за п'яниченька
Та й спала краса з мого личенька,
Та й пропала я.

— Ген, матусю, ген, де козаки йдуть,
Щасливая дороженька:
Куди они йдуть — мід-горівку п'ють,
А за ними неньки старенькі
Дрібні сльози ллють.

— Ой, ти, сину мій, дитино моя,
Ой, не пій, не пій тої горівочки,
Бо зведе з ума.

САМА Я РОЖУ САДИЛА

Сама я рожу садила,
Сама я рожу підливала,
За молодих літ заміж пішла —
Така м'я воля чекала.

Тепер я мушу зрання встати,
У лісі дрова назбирати,
Смачно їсти наварити,
Хліба білого спекти,

Хату й сіни тай замести,
З криниці воду принести.
Прийшла я з лісу — діти в крик,
Телята в стайні, риче бик.

А я молода не дбаю,
Йду до сусіда — гуляю.
А у сусіда вдовин син,
Сподобав м'ні ся вражий син

Там оченька, як тернок,
Там брівоньки, як шнурок,
Там личенько, хоч малюй,
Там личенько, хоч цілуй.

ОЙ, ПОПІД ГАЙ ЗЕЛЕНЕНЬКИЙ

Ой, попід гай зелененький
Брала вдова лен дрібненький,
Брала, брала, добирала,
Д'сирій землі припадала.

Ой, ти, земле сировая,
Нащо'с взяла господаря?
Візьми ж мене молодую,
Най на світі не бідую.

Бідуй, бідуй — діти годуй.
А як діти підгодуєш,
То й забудеш, що бідуєш.

А я діти згодувала
Та й ще гірше бідувала:
Діти ся порозходили,
Стару матір залишили.

Стара робить — заробляє,
Сльозами ся заливає.
Іде зима, що робити?
Треба до дітей тулитись.

Стала хату замикати,
З порогами ся прощати:
— Довго по вас я ходила,
А на старість вас лишаю.

Іде стара дорогою,
Здибається із донькою:

— Куди ідеш, моя нене?
— Іду, донечко, до тебе,
Буду дитя забавляти,
Аби зиму зимувати.

— Моє дитя не малое,
Воно бавиться самое.
Я лихого мужа маю
Сама з хати й тікаю.

Буду мужу догоджати,
Аби зиму зимувати.
Не одну мене ти мала
Ти ще сина годувала.

Іди, іди ти до сина
Щаслива тобі гостина.
Іде мати від доньки до сина.
Гірка її гостина.

Вона до сина повертає,
А син із хати вибігає:
— Не йди, нене, ти до мене,
Зараз гості будуть в мене.

Гості будуть у шатині,
А ти в порваній свитині.
Іди скоро, не озирайся
І з гостями не здибайся.

— Дуже, сину, ся втомила,
Водиці бим'ся я напила.

— Край дороги криниченька,
В ній водиця студененька,
Всі убогі повертають,
Ту водицю споживають.

Іде стара, гірко плаче
І дороги вже не бачить,
Плаче і ридає,
Свою маму проклинає.

Сіла стара спочивати,
А син її доганяти:
— Вертайся, нене,
Вже до мене.

Були гості вже у мене.
Упав грім на мій дім,
Убив жінку і дитину
І спалив майна половину.

Вертай, нене, будеш жити,
Не буду тя проганяти...
— Не буду сину вертати,
Йду додому умирати.

ЛИБОНЬ, ЖЕ ТИ, МІЙ МИЛЕНЬКИЙ

Либонь, же ти, мій миленький,
Покинеш ти мене.
Який же то час давненький,
Як я бачила тебе.

Жадний смуток, я не знала
Як чула твій голосок.
Гілля біле, рожа чорна
Сумний без тебе гайок.

Зникла весна радості,
Краса літа настає.
А я живу в самотності:
— Де ж ти, милий, де ж ти, де?

КАЖУТЬ ЛЮДИ, ЩО'М ЩАСЛИВА

Кажуть люди, що'м щаслива,
Нічим не журюся.
Я тут маю таку тугу,
Що аж сльози ллються.

Хлопець з чорними очима
Не дає спокою,
Ними він тяжку розпуку
Влив у душу мою.

Ти, дівчино чорнобрива,
Ох, якби ти знала,
Що очима із серденька
Увесь спокій вкрала.

Хлопцю, гожа чарівничко,
Не дай пропадати.
На сім світі й на тім світі
Гріх тяжкий меш мати.

Подаруй ми свою ручку,
Свої ясні очі,
Що так сяють, як зіроньки,
Темненької ночі.

ВЧЕРА В ЛУЗІ Я ГУЛЯЛА

Вчера в лузі я гуляла,
Щоби тугу розігнать.
Там квітоньки я збирала,
Щоб милому їх подать.

Довго-довго я ходила,
Надигала много квіт.
Всі квіточки знаходила,
Лиш одного ні та й ні.

Ті квітоньки, що м садила,
Їх збирати не буду.
Кого'м вірно полюбила,
То за него не піду.

Кого люблю я, за ким зітхаю,
Не скажу нікому, ні!
Любов для него я скриваю
На самім аж серця дні.

Коли б ти, милий, мене покинув
І любов ногою стоптав сам.
Тоді я, милий, з туги згину
І тобі жити не дам.

ПО ГОРІ ВІТЕР ВІЄ

По горі вітер віє, долиною паде сніг,
Любив я дівчиноньку понад увесь світ.
— Дівчино, дівчинонько, чогось така сумна...
Пригорнися ти до мене, квіточко моя.

До мене пригорнися, до мене пригорнися.
Говорять, судять люде, що ми вже розійшлися.
Хоч ми не розійшлися — наша любов міцна,
Ніхто нас не розлучить, лише бо смерть одна!

Вже вечір вечоріє, надходить темна ніч,
Він тисне ручиноньку і каже: «Добра ніч!
Добраніч, моя дівчино, мій скарбе дорогий,
Так тяжко розставатись! О, Боже, Боже, мій!»

ПІДІЙДУ Я ПІД ВІКОНЦЕ

Підійду я під віконце — стукну,
Підійду під друге я — гукну:
— Ой, вийди, вийди, моя дівчинонько,
Поговори зі мною.

— Почекай ми годину, почекай ми другу,
Та най я неньці-матусеньці вечерю зготую.
— Тобі добре чекати, по світоньку ходжати,
А мені трудно на серденьку, нудно під віконцем стояти.

Під віконцем стояти, пляшечку з медом тримати,
Ой, метіль, метіль очі засипає,
А пляшечка з медом до рук прилипає.
Через тебе, дівчино!

— Ти не мусиш стояти,
Пляшку з медом тримати.
Ой, маю ж бо я хлопця молодого,
Принесе він мені меду солодкого,
Що солодший від твого.

ОЙ, ПЛИЛА ГУСОНЬКА БИСТРОВ ВОДОВ...

Ой, плила гусонька бистров водов...

— Ой, вийди, дівчино, розмовся зі мною.

— Ой, не раз і не два з тобов розмовляла,

А ще тобі правди нігде не сказала.

Аж тоді я тобі всю правдоньку скажу,

Як мою рученьку разом з твійов пов'яжу.

Узяли мамоньки рученьки в'язати,

Почала дівчина всю правду казати:

— Милі мої, милі, по що ви тут прийшли?

А під козаченьком ворон-коник бистрий,

Бистрий коник ще й цісарська зброя...

— Що ти си гадаєш, ти, дівчино моя?

— Гадаю казати, в той Дунай втонути,

Тільки не гадаю твійов милов бути.

Най моє тіло риба поїдає,

Лиш най моє тіло гультяй не вбиває.

Най мої коси тихий Дунай носи,

Лиш най мої коси гультяй не термоси.

Най мої очі білий пісок точе,

Лиш най мої очі гультяй не лоточе.

Втонула дівчина, втонула хороша,

Тільки виплинула її руса коса.

У ЛУЗІ ПОНАД ПРУТОМ ХАТИНКА СТОЇТЬ

У лузі понад Прутом хатинка стоїть
Живе в ній дівчина, гарненька, як цвіт.
В ній очка — зірниці, що світять вночі.
Як бачиш її, хлопче, мужайся і йди.

У лузі над Прутом, де місяць зійшов,
До гарної дівчини хлопчина прийшов.
Солодка розмова їм з уст пливе;
Тихенько, дрімущо Прут далі пливе.

У лузі над Прутом барвіночок рвуть,
До шлюбу зелені віночки плетуть,
А музики грають: і скрипка, і бас,
А гості співають: «Веселість у нас».

БИСТРА ВОДА, БИСТРА, НА НІЙ КЛАДКА СЛИЗЬКА

Бистра вода, бистра, на ній кладка слизька.
Як м була молоденька, перейшла стихенька,
Перенесла ключі,
Не побринькаючи,
Щоби свого миленького,
Не позбужаючи.
Бо як його збудити,
То не мож приспати,
Бо він мене погуляти
Не хоче пускати.
А як він м'ня пустить,
То лиш на годину,
А він мене наказує, як малу дитину:
— Іди мила, йди та й не забавляйся,
Позапирай ворітонька, тай назад вертайся.
— Ой, милий мій, милий,
Що ж то за гуляння
Від вечора до півночі?
Чому не до рання?

ЯК Я БУВ МАЛИЙ ХЛОПЧИНА

Як я був малий хлопчина,
Не знав я, що то любов,
Не знав я, як любити
Дівчину молоду.

Як став я підростати,
Став з мене молодець,
Почав пари я шукати,
Як сивий голубець.

Любив я першу дівчину,
А другу — кохав,
А третю чорнобровую —
До серця пригортав.

Четверта м — любила,
А п'ята — кохала,
А шеста — за мнов тужила
І листи писала.

До семої — піду зраня,
До осьмої — вночі.
Дев'яту — вдень поцілую,
З десятою — сплю вночі.

А з тою одинадцятю –
На spacer піду.
А тую, що тепер маю,
До шлюбу поведу.

КОПАВ ЖЕ Я КРИНИЧЕНЬКУ

Копав же я криниченьку,
Копав же я дві,
Кохав же я дівчиноньку
Людам, не собі.

Приспів:
Ой, жаль-жаль
Серцю буде,
Візьмуть її люде, 2 рази
Моя біль буде. 2 рази

Вже до тої криниченьки
Стежки заросли,
Вже до мої дівчиноньки
Старости прийшли.

Приспів

А вже з тої криниченьки
Орли воду п'ють,
А вже мою дівчиноньку
До шлюбу ведуть.

Приспів

Привели ї до церковці:
«Тепер ти моя».
Вона йому відповіла:
«Не правда, не твоя».

Приспів

СОКОЛОМ, СТІЛОЮ

Соколом, стрілою
Злетів би туди:
Там десь моя мила
Черпає води,
Там туди злетів би'м. (3 рази)

Там десь моя мила
Черпає і п'є,
Моєму серденьку
Жалю додає.
Ох, я не щасливий. (3 рази)

Вийшов я на гору,
А там мила йде,
В правій рученьці
Збаночок несе.
Ох, я радуюся. (3 рази)

Зійшов я із гори,
Милу здогонив,
До свого серденька
Щиро притулив.
В мені серце тьох-тьох. (3 рази)

Я МАЛЯРЕМ ХОТІВ БИ'М БУТИ

Я малярем хотів би'м бути
Хоч на якийсь короткий час,
Щоб у селі своїм забутім
Відмалювать одне дівча.

Не треба пудри, жменьки крему,
Щоби лице рум'яне псуть,
Бо сонце, вітер не даремно
Плекає всю твою красу.

Коли ж ти в вишиту сорочку
Вбереш стяжки красу кораль,
Тоді ти є мені найкраща
За всіх міських модерних краль.

Коли ти вийдеш на ту сцену
І граєш роль, ніби ти
Тужиш за козаком страшенно
Я козаком хочу бути там.

Нема то кращу над селянку —
Вкраїнську дівчину з села
Над подолянку, підгірянку.
Ох, чому, чому ж я не маляр?

ХОДИТЬ КОЗАК ПО ЗАРІНКУ

Ходить козак по зарінку,
По крутій горі,
Зачісує, зачісує
Кучері свої.

Зачісує, зачісує новим гребінцем
Та й так собі пригадує
Як був молодцем.

Зачісує, зачісує,
Не влягаються.
Пройшли літа молодії —
Не вертаються.

Зачісує, зачісує
На дубовім мості:
— Ой, верніться, літа мої,
Хоч до мене в гості.

— Не вернемось, не вернемось,
Бо ми вже старі.
Треба було шанувати
Літа молоді.

А як ми ся і вернемо,
Довго не будемо.
Наробимо серцю жалю
І назад вернемо.

А Я ХЛОПЕЦЬ МОЛОДИЙ

А я хлопець молодий
Та й на життя важу,
Коби дожив до вечора,
Ще ся раз відважу.

Візьму бучок під пахву,
Сам не знаю, де я йду.
Іду до чужої,
Бо не маю свої.

Ой, прийшов я під вікно,
Став'їм та й думаю,
Що робити маю.

Ой, чи йти до хати,
Чи у вікно бобкати.
Та й так си думаю:
Що робити маю.

Я ся у вікно подивив,
Він ся з ліжка ісхопив
Та й до дверей просто
Зловивси за голов.

Хутко, хутко та й до столу
Став жінку будити:
— Устань жінко, засвіти, якісь гості в нас.
Треба засвітити, до хати пустити.

ОЙ, ДУРНИЙ БИ БУВ

Ой, дурний би був
Аж доти чекати,
Доки ти мене
Запросиш аж до свої хати.

Ти би мене запросив,
Знаю добре, що ис бив.
Треба утікати,
Аж плоти ламати.

Ой, прийшов я додому,
Ляг собі в солому
Та й так си думаю:
«Дурний розум маю!»

Ой, треба ся уженити
Та й по чужих не ходити,
Плотів не ламати
Та й псів не дражнити.

МАВ Я СТАВОК НА ПЕЧІ

Мав я ставок на печі,
Черпав воду саком.
Ловив рибу граблєма,
В птахів стріляв маком.

Ставок мій сі запалив,
Риба погоріла.
Засмалені щупаки
До лісу летіли.

Ой, пішов я до лісу,
Ціпом рубав дуба,
Вдарив жабу по хвосту,
Вибила ми зуба.

А Я МОЛОДА, НАБРАЛА ПШОНА

А я молода, набрала пшона,
Як іду, так іду.
До корчми сама прийшла,
Сіла на лавку:
— Давай, жиде-орендаре,
Горівки кварту.
А жид вже йде
На стіл кладе:
— Ой, молода молодиче, чоловік іде.
— Та най же він йде,
Я ся не бою,
А я свою горівоньку з людьми розіп'ю.
Куроньки піють, а я в корчмі п'ю,
А вже другі допівають — я додому йду.
Прийшла додому, стала я на розі...
Ой, виходить дівер з хати,
Став на порозі:
— Братова моя, а де ж ти була?
Вже до тебе нагайочка наготована.
— Ой, діверу мій, прошу я тебе,
Як ся буде твій брат бити, борони мене.
— Братова моя, того не вчиню,
Як тя буде мій брат бити двері зачиню.
Двері зачиню та ще підопру,
Щоби люди не казали, що я тя люблю.
Прийшла до хати, сіла при столі:
— Дай ми милий, милесенький вечері свої.
— Жіночко моя, а де ж ти була,
Що собі не зварила, мені не дала.
— Ой, миленький мій, я в корчмі пила,
Небагато я напила, лише на вола.
Миленька моя, не слава твоя,
Було пити на курочку та й на когута.
— Ой, миленький мій, я когутик твій,
Я курочка-кокотушечка, ти господар мій.

ПРОПИВ ВІВЦІ

Пропив вівці на горівці, а корови — на меду.
А сам прийшов до домоньки та й б'є жону молоду.
— Не бий мене, мій миленький,
Не бий мене, не вбивай,
Бо я лишу дрібні діти,
Сама піду за Дунай.
Узяла я коновиці, йду до броду по воду,
А там хлопці-риболовці — всі хороші на вроду!
— А ви хлопці-риболовці, всі хороші на вроду,
Візьміть мене у свій човен, завезіть м'я за воду.
Ой, сіла я в новий човен та й тяженько зітхнула:
— Бувай здоров, мій миленький.
Лиш хустинов махнула.

Я БУРЯКИ ВИБИРАЛА, Я БУРЯКИ ВИБИРАЛА

Я буряки вибирала, я буряки вибирала,
Я буряки вибирала, котрі кращі відкидала.
Котрі кращі відкидала, котрі кращі відкидала,
Котрі кращі відкидала та й додому потаскала.

Я додому потаскала, я додому потаскала,
Я додому потаскала, самогонку виробляла.
Самогонку виробляла, самогонку виробляла,
Самогонку виробляла, бригадира запросила.

Бригадира ще й голову, бригадира ще й голову.
Бригадира ще й голову, ще двох із району.
Самогонка на столі, самогонка на столі
Самогонка на столі, моя ланка впереді.

Самогонку випивають, самогонку випивають,
Самогонку випивають, мою ланку вихваляють.

Острів — чудове, невеличке село на правому березі р. Дністер за 10 км від районного центру м. Галич.

Перша письмова згадка про село датована 1463 роком.

З розповідей батьків до 1939 р. в селі працювала “Просвіта”, молодіжний хор.

У селі була школа “Молодої господині” і “Молодого господаря”, де вчили як працювати в полі, вести господарку, виховувати дітей, тощо.

Також славилася спортивне товариство “Сокіл”. Його організували і працювали з молоддю односельчанин Г. Бродин, О. Гургула та Олекса Пшик.

Молодіжний хор с. Острів. 1936 р.

Драматичний гурток

Дитячий садок. Друга від вихователя справа старша сестра Галина. 1936 р.

*Про село після 1939 року написано вірш
“Неперспективне село”. Автор Б. Радиш-Маринюк член НСПУ*

«НЕПЕРСПЕКТИВНЕ» СЕЛО

Село на березі Дністра,
Село людського відцурання,
О, де твоя зірниця рання,
Де злоточуба дітвора?!

Стоїш ти, наче сирота,
Моє притихле диво дивне,
Що хтось нарік: «Неперспективне»...
У ці занедбані літа.

То що ж тобі, село-маля,
В покинутих подвір'ях сниться,
Де засина чиясь криниця
З вербовим скрипом журавля?

Чого мовчиш, село-маля, —
Село гречане й бурякове?
На кого лишиться, на кого
Твоя взолочена земля?..

Ти ж на пенсійних костурах
Одшкутильгаєш за хрестами...
Невже колись тебе не стане
І предків тут забудуть прах?!

Отож тяжка твоя жура,
Вишнева земле і пшенична.
Повз тебе мчить доба космічна,
Тебе забувши край Дністра.

ЗМІСТ

Під горою, над рікою,	4
Боже великий, єдиний,.....	5
В горах грім гуде	6
Коли Ви вмирали,.....	7
Ми всі діти українські –	8
— Хто ти, брате молодий?	9
В кожній школі, в кожній хаті,.....	10
Як ми Збруч переходили,	11
Прощай, старенька ненько,	12
Скажу я Вам веселу новину,.....	13
Сонце сходить і заходить,	14
Гей, там на горі Січ іде,	15
Над Львовом чорна хмара	16
Вийду я на ту гору,	17
Заквітчали дівчатонька.....	18
Родимий краю, село родиме.....	19
Ой, ти, орле сизокрилий,.....	20
На чужині загигаю,.....	21
Ой, зацвила черемшина,	22
Ой, зацвіла калинонька	24
Лети, моя думо, в вечірню годину.....	25
Левадов, долинов зливаєсь зело,	26
Поважний дубе, великий ти удався.	27
Я в батька росла, від батька пішла,	28
Сама я рожу садила,.....	29
Ой, попід гай зелененький.....	30
Либонь, же ти, мій миленький,.....	33
Кажуть люди, що м щаслива,	34
Вчера в лузі я гуляла,	35
По горі вітер віє.....	36
Підійду я під віконце	37
Ой, плила гусонька бистров водов... ..	38
У лузі понад Прутом хатинка стоїть.....	39
Бистра вода, бистра, на ній кладка слизька.....	40
Як я був малий хлопчина,.....	41
Копав же я криниченьку,.....	42
Соколом, стрілою.....	43
Я малярем хотів би м бути	44
Ходить козак по зарінку,.....	45
А я хлопець молодий	46
Ой, дурний би був.....	47
Мав я ставок на печі,.....	48
А я молода, набрала пшона,	49
Против вівці	50
Я буряки вибирала, я буряки вибирала,	51
«НЕПЕРСПЕКТИВНЕ» СЕЛО	54

РАДИШ Євдокія Олексіївна

ПІСНІ,
які співали в с. Острові Галицького р-ну

“Писаний Камінь”

Косів

2023

Комп'ютерна верстка
Віталія Стефурака

Видруковано в ПП “Писаний Камінь”

Свідоцтво Держ. реєстру: серія ДК, № 5083

Івано-Франківська обл., м. Косів,

вул. Незалежності, 28.

Тел: 067 342 07 47

E-mail: Evrika-pk@ukr.net

Підписано до друку 10.03.23. Формат 60x84\16. Папір офсетний.

Друк офсетний. Умов. друк. арк. 3,26. Обл.-вид. арк. 1,07.

Тираж 60 прим. Замовне 589.